

(א) לעיל עו. וזכיה מו.
 (ב) נפסקים לג: ד"ה כביצה.
 (ג) ז"ל חי לא קפיד
 אלא ריזה בקיימו לא אלא
 כי. רש"י ד' נ"ל דמי
 כפיפה שהרי הוא שם כתיבה
 ודרכי בתוס' פ"ב דטעול
 יוס ליחא וז"ה ג"כ בתוס'
 פסחים שם ד"ה ה"ג רש"י.
 (ד) ונ"ע תוס' פסחים לג:
 ד"ה לאימת ומס' נדה ז':
 ד"ה אפילו.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הסם וכו'
 ושיעור למחשבתו שניה:
 (ב) ד"ה יש ד"ה וכו' לא
 מתייחס חטאת מו: (ג) תוס'
 ד"ה אי לענין וכו' תנא מכל
 האוכל מלמד שמיטמא
 בכל שהוא:

גליון הש"ס

גמ' עד דאיכא כוית.
 ענין עירובין דף פ ע"ב
 זמרים אגב: שם ותפחה
 ונמלך עליה. ע"י נמחם דף
 נד ע"א מ"ה דמתייעל:
 שם ובצקה ונמלך. ע"י
 לעיל עו ע"א מ"ה ד"ה וכו':
 שם ובכונן דאיכא פחות
 כביצה אובלין. ע"י משנה
 נמלך פ"ד ה"א מ"ג
 ע"א: תוס' ד"ה אי לענין.
 משמע דלא מקבל אוכל
 טומאה ע"י וזכיה דף לא.
 מ"ה א"ר:

מוסף רש"י

ובא אחר הוציא. כתיבה
 לה"י חייב. דמשיב מלאכה
 מניח מחשבתו של זה שסוכר
 לו והלגיט (ובחיים מ.מ.)

רבינו הגאון

ולא תימא בטוילי מבטלא
 למחשבתו, אלא כל העושה
 על דעת מחשבתו ראשונה
 הוא עושה. אמר רב יהודה
 אמר שמואל מחייב היה
 רבי מאיר אף במביצה
 חטטה אחת לזריעה. פי' הני
 מילי לענין המצניע אפילו
 הצניע חטטה אחת הוציא.
 והוא הדין בתוך פרוקן
 ודעו כי פחות מפרוה, מבורגת,
 ותנן ורע קישואין ודילועין
 ופול המצרי שנים, שיעורין
 וטעמא דלאו מצניעין,
 שאין אדם מוציא נימה
 אחת לזריעה, אבל המצניע
 אפילו אחת חייב עליה.
 וכל אדם שהוציא חטם
 בשלא הצניעו אינו חייב
 עליו אלא כשיעור אפי"פ
 שיעורין (הראשון) ואינו
 מחייב במחשבתו הראשון,
 והמתניח דלא כרבי שמעון
 בן אלעזר. אבל אם
 הוציא השרי מדרת המצניע
 הראשון חייב. ואם הוציא
 כגורגרת שהוא כשיעור
 הוצאה (לאכילה), ומעיקר
 היתה מחשבתו לאכילה
 ונמלך עליה לזריעה,
 או לזריעה ונמלך עליה
 לאכילה חייב, ולא אמרינן
 שיהא עקירה והנחה
 בחודא מחשבתו. ובעי דרבא
 לא אפישטו, הוציא חצי
 גורגרת לזריעה והנחה
 והוא כגורגרת ונמלך עליה
 לאכילה, דביענא דעקירה
 הוא מחייב המחשבתו
 ושיעור למחשבתו הוא,
 ובעינא דהנחה נמי
 שיעורא היא המחשבתו
 שבאותה שעה, ואילו
 אישתוק ולא חטטה עליה
 מחייב המחשבתו לזריעה,
 השתא נמי מחייב. הוציא
 כגורגרת לאכילה והיתה

המצניע פרק עשירי שבת

מהו דסימא. כיון דשכח בשעת הולאה שלא היה זכור בהצנעתו: **צטלה** לו מחשבתו. ואין כחן לא חשיבות מחשבת הצנעה ולא מחשבת הולאה: **קמ"ל** דכל העושה סתם על דעת הראשונה עושה וזכאיביותיה קמ"ל: **כל שהוא סנו.** וסתם משנה רבי מאיר:

מהו דתימא בטוילי במלה מחשבתו קמ"ל כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה אמר רב יהודה אמר שמואל מחייב היה רבי מאיר אף במוציא חטטה לזריעה פשיטא כל שהוא תנן מהו דתימא כל שהוא לאפוקי מגורגרת ולעולם. עד דאיכא כוית קמ"ל מתקיף לה רב יצחק בריה דרב יהודה אלא מעתה הישב להוציא כל ביתו הכי נמי דלא מחייב עד דמפיק לכוליה התם במלה דעתו אצל כל אדם: וכל אדם אין חייבין עליו אלא כשיעורו: מתניתין דלא כרבי שמעון בן אלעזר. דתניא כלל א"ר שמעון בן אלעזר כל שאינו כשר להצניע ואין מצניעין כמורו והוכשר לזה והצניעו ובא אחר והוציא נתחייב זה במחשבתו של זה אמר רבא אמר רב נחמן הוציא כגורגרת לאכילה ונמלך עליה לזריעה אי נמי לזריעה ונמלך עליה לאכילה חייב פשיטא זיל הכא איכא שיעורא וזיל הכא איכא שיעורא דתימא בעינן עקירה והנחה בחדא מחשבה והא ליכא קמ"ל בעי רבא הוציא חצי גורגרת לזריעה. ותפחה ונמלך עליה לאכילה מהו את"ל התם הוא דמחייב דיל הכא איכא שיעורא וזיל הכא איכא שיעורא הכא כיון דבעידנא דאפקה לא הוה ביה שיעור אכילה לא מחייב או דילמא כיון דאילו אישתיק ולא חשיב עליה מחייב אמהשבה דזריעה השתא נמי מחייב ואת"ל כיון דאילו אישתיק ולא חשיב עליה מחייב אמהשבה דזריעה יהשתא נמי מחייב הוציא כגורגרת לאכילה וצמקה ונמלך עליה לזריעה מהו הכא ודאי כי אישתיק אמהשבה קמיתא לא מחייב או דילמא בתר השתא אזלינן ומחייב ואת"ל יבתר השתא אזלינן ומחייב הוציא כגורגרת לאכילה וצמקה וחזרה ותפחה מהו יש דיחוי לענין שבת או אין דיחוי לענין שבת יתיקו: בעא מיניה רבא מרב נחמן ה"זק בזית תרומה לבית שמא מהו למאי אי לענין שבת כגורגרת בעינן אי לענין טומאה לענין שבת. ובגון דאיכא פחות מכביצה אובלין והאי משלימו לביצה מאי מדמצטרף לענין טומאה מחייב נמי לענין שבת או דילמא כל לענין שבת כגורגרת אבא שאול אומר שתי הלחם ולחם הפנים שיעורן כגורגרת ואמאי לימא מדלענין יוצא

צ"א.

מתקיף לה רב יצחק. פירש בקונטרס דפריך ראשון וקשה דאמאי נטר ליה עד הכא. ואומר הרב פור"ת בשם רבינו שמואל דלדרכי יהודה אבדה פריך וה"פ. כיון דלמרת דמוציא חטטה אחת לזריעה חייב אע"פ שאין רגילות משום דמרת מחשבתו אזלינן ה"י כשיחשב להוציא כל ביתו ניזול דמרת מחשבתו ולא נחייבו צפחות כיון דפחות מיכן אינו חשוב צעיניו ומשיי התם צטלה דעתו אלל כל אדם דלאין אדם שלא יהא חשוב צעיניו פחות מיכן אלל הכא יש בני אדם שחשובה להם חטטה אחת לזריעה: **אין דימא בתר השתא אזלינן.** משמע דאי צמרת השתא אזלינן ליכא למיבעיא מידי מדקאמר את"ל צמרת השתא אזלינן הוציא גורגרת לאכילה ולמקה ומזרה ותפחה מהו ולא מיבעיא ליה אקמיתא ואמאי אכתי מיבעי ליה ליה הוה דיחו אלל צבת או לא כדבעי צסמוך דהא מיד כשצמקה נדחית וי"ל דדוקא היא צסמוך חשיב ליה דיחוי שנדחית צין משיעור ראשון צין משיעור אחרון אלל הכא דמשיעור אחרון מיהא לא נדחית לא חשיב ליה דיחוי: **אי לענין טומאה בביצה אובלין בעינן.** משמע דלא מקבל אוכל טומאה צפחות מצניעה ומה שהציא רש"י מת"כ דאוכל מקבל טומאה בכל שהוא דמיא מכל האוכל (א) ששטמא בכל שהוא יוכל יהא מטמא אחרים מ"ל אשר יאכל אוכל האוכל צבת אחת הו' אומר זה ציבת מרגולת אומר ר"ת דלסמכתא היא דה"י מעשר ירק מרבינן צמ"כ מוכל מעשר הארץ ולא הו' אלא אסמכתא צעלמא ויהא דפריך צפרק כל שעה (פסחים ד' לג): למ"ד משקין מיצלע צלעי מהא דמתן טמא מת שססת זימס ועניס כביצה מכוונת טהורים ואי מיצלע צלעי אמאי טהורים ומוקי לה צעניס שלא הוכשרו לאימת קא מיתכשרי לבי סמיט ליה וכו' סמיט ליה צזיר ליה שיעוריה אמי שפיר גס לפי הקונטרס דלע"ג דמקבל טומאה בכל שהוא מ"מ צזיר ליה שיעורא מלקבל הכשר לפירוש הרב פור"ת דמפרש בשם רש"י צפ" חזית (לקמן קמה). דלין אוכל מקבל הכשר צפחות מצניעה וטעמא משום דמאשר יאכל נפקא לן לטמא אחרים צכביצה וואהא כתב אשר יאכל עליו מים וכן צפרק אלו עוברין (פסחים מה). גבי צצק צכסדיקי עריבה דמפרש רש"י בגון דליכא פחות מצניעה אוכלין ונגעו צצק בצפת דאיסורו חושבו מצטרף אע"ג דכלא

עין משפט

ב א מיי פ"ת מהל' שנת הלכה ט:
 ג ב מיי שס:
 ד ג מיי שס:
 ה ד מיי שס הל' מ:
 ו ה מיי שס:

מוסף תוספות

א. דאוקמה למתניתין כגון שהצניעו ושכח למה הצניעו. מוס' הל"ס.
 ב. היה לבעל הגמרא לסדר דברי ר' יצחק אחר דברי אבי ולא יפסוק ביניהם בהא דרב יהודה. צ"ל. שבלמא אי לא דרב יהודה הוא אמינא מאי כל שהוא כוית הדחשיב בעלמא אבל מי ה"י. ד. שאין מחשבתו מבטלת מה שהוא ראי לכל בני אדם. נמשך. ה. הציטא ליה. מוס' הל"ס. ו. ועולם היה בו שיעור וזריעה שהיה יכול להתחייב מתחילה ועד סוף השיעור זה לזריעה. יע"ט. ז. מן התורה. מוס' פסחים לג: ד"ה לאימת. ח. הדרהה דבריה מורכבן נסיב לזה בהרות כהניס מקרא. מוס' הל"ס. ט. אוכל האוכל בבת אחת. מוס' פסחים לג: ד"ה לאימת. י. מיד הר"ל כמורה. צ"ל. יא. דגח ממש על פחות מכביצה. יע"ט.

רב נסים גאון

פרק עשירי המצניע
 למאי אי לענין שבת כגורגרת בעינן אי לענין טומאה כביצה אובלין בעינן. אמיא כגורגרת להוצאת שבת. הוא אמור כמיה מקומות, במשנה המוציא אובלין כגורגרת, והרבה כזה. ואסמכתא דילה מקרא דכתיב ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון, ואמר תאנה כגורגרת להוצאת שבת. ובביצה לענין טומאת אובלין, בתורה כתיבס מיטמא מיטמא מלמד שהוא מיטמא בכל שהוא, (א) ת"ל אשר יאכל האזינו מיטמא אלא ככביצה, ובפרק יום הכפורים תניא ר' אומר כל איסורין שבתורה בכיות חזין טומאת אובלין כו'. וטומאת אובלין מכל דאמר ר' אבהו אמר ר' אלעזר אמר קרא מכל האוכל אשר יאכל, אוכל שאהה יכול והוכלו בבת אחת, ושיעור הכמים שאין בית הבליעה מחזיק יתר מביצה תנגולת. והוכחו דב זה בבריכות ופי אל משנה (ובמשנה) במסכת מעילה בפרק קרשי מוכח שנינו כל האוכלין מצטרפין לפסול את הגויה בכחצי פרס ומקון ב' שערות לעירוב, וכביצה לטמא טומאת אובלין וכגורגרת להוצאת שבת וככותבת ליום הכפורים.

רבינו הגאון

לרשות [תיחין] ורשות הרבים באמצע. [ויריקין] למאי קא בעי רבא הא בעי, אי לענין שבת כגורגרת בעינן, שאם הוציא אובלין פחות מכגורגרת פטור, אי לענין טומאה כביצה אובלין בעינן, שאם טימא תרומה פחות מכביצה פטור, האי כוית לענין מאי קא מביעי

וכשצמקה וחסרה נמלך עליה לזריעה דמחייב עליה נמי בשעת הנחה, ובתר השתא אזלינן ומחייב. אבל אם הוציא כגורגרת לאכילה וצמקה וחזרה ותפחה ועדיין מחשבתו כדחות, אע"פ דבעת עקירה יש בה כשיעור, כיון שחטטה בין כך, לכך מספקא לן יש דיחוי אצל שבת או אין דיחוי אצל שבת, וקיימה [בתקין]. ועיקר דהא מלוא דכולה עקירה והנחה במחשבה דאיסורא, דקאמרינן אמר רב ספרא אי"ר אמי א"ר יוחנן המפנה חפצים מזוית לזוית ונמלך עליהן [והוציאן] פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך, ומפרשא נמי בגמרא דזאילו נערוה. בעא מיניה רבא מרב נחמן זרק כוית תרומה לבית טמא מהו. ודמי כגון שזרק מה"ד לרה"י, אי נמי מרשות היחיד

ליה לרבא. ואהרינן לעולם לענין שבת, ובגון שזרק לאותו בית טמא תרומה פחות מכביצה ואיתא התם, וזרק עכשיו כוית שהוא משלימו לההוא דאיתיה התם לכביצה. מאי, מדמצטרף לענין טומאה קא מחייב עליה נמי לענין שבת, יאי לאו דקא מצטרף לענין טומאה ומחייב עליה, לא איחייב עליה לענין שבת, ומשום דקא מחשב ליה מחייב, כי האי דסוף הוורק יש אוכל אכילה אחת חייב עליה ארבע חטאות ואשם, טמא שאכל חלב והוא נותר מן המוקדשין ביה"כ, ר"מ אומר אם היתה שבת והוציא חייב, אמרו לו אינו [מן] הטמא, ואמרינן עלה אמאי הא אין דרך הוצאה בכך, ומנהירין כיון דאתחייב מחייב, הכא נמי הכין או דלמא כל לענין שבת כגורגרת בעינן. א"ל ר"י תנינא אבא שאול אומר שתי הלחם ולחם הפנים שיעורן כגורגרת.

לרשות [תיחין] ורשות הרבים באמצע. [ויריקין] למאי קא בעי רבא הא בעי, אי לענין שבת כגורגרת בעינן, שאם הוציא אובלין פחות מכגורגרת פטור, אי לענין טומאה כביצה אובלין בעינן, שאם טימא תרומה פחות מכביצה פטור, האי כוית לענין מאי קא מביעי